

Sosyokültürel Uyum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyokültürel Uyum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30825>

Özet

Sosyokültürel Uyum Ölçeği (SCAS-R), bireylerin yeni bir kültürel ortamda günlük yaşam aktivitelerini gerçekleştirme becerilerinde karşılaştıkları zorlukları ölçmek amacıyla geliştirilmiş önemli bir psikometrik araçtır. Bu özel çalışmada, Önder Yalçın tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen bir uyarlama çalışması olup, ölçeğin Suriyeli göçmenler örneğinde, özellikle **Gaziantep/Türkiye**'de yaşayan popülasyonda **Arapça** diline uyarlama, güvenilirlik ve geçerlik analizlerini içermektedir. Ölçek, 21 maddeden oluşmakta olup, göçmenlerin yeni sosyokültürel çevreye adaptasyon düzeylerini belirlemede bilimsel bir zemin sunmaktadır. Çalışmanın odak noktası, göçmenlerin yeni kültürdeki pratik zorluklarla başa çıkma düzeylerini ölçmektir.

Anahtar Kelimeler

Sosyokültürel Uyum, Göç, Suriyeli Göçmenler, SCAS-R, Kültürlerarası Psikoloji, Ölçek Uyarlama, Psikometri, Arapça Adaptasyon.

Yazarlar

Önder Yalçın (Uyarlama Çalışması Sorumlu Yazarı)

Amaç

Ölçeğin temel amacı, göçmen bireylerin yerleştikleri yeni toplumun kültürel ve sosyal normlarına, pratiklerine ve günlük işleyişine ne kadar başarılı bir şekilde uyum sağladıklarını değerlendirmektir. Bu adaptasyon çalışmasının özel amacı ise, **Sosyokültürel Uyum Ölçeği (SCAS-R)**'nin Arapça konusundaki Suriyeli göçmenler popülasyonunda kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini sağlamaktır. Bu, özellikle büyük bir göçmen akışına uğrayan Türkiye gibi ülkelerde ruh sağlığı ve sosyal hizmetlerin planlanması için kritik veriler sunar.

Ölçek, dil yeterliliği, sosyal etkileşim, eğitim sistemi ve yerel hizmetlere erişim gibi alanlarda karşılaşılan pratik zorlukları tanımlayarak, göçmenlerin entegrasyon süreçlerine ve karşılaştıkları adaptasyon stresine katkı tutmayı hedefler.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Kavram)

Ölçek, psikolojideki **Kültürel Uyum** (Acculturation) teorisinin davranışsal bir bileşeni olan **Sosyokültürel Uyum** kavramını ölçer. Sosyokültürel uyum, bireylerin yeni kültüre dair sosyal beceriler kazanması ve günlük yaşamda (alışverişi, toplu taşıma kullanımı, resmi işlemler) başarılı bir şekilde işlev görmesi yeteneğini ifade eder. Bu yapı, genellikle psikolojik uyumdan (duygusal refah ve memnuniyet) ayrı tutulur ve tamamen pratik, davranışsal ve sosyal zorluklara

odaklanır.

SCAS-R, genellikle çok boyutlu bir yapıya sahiptir ve bireyin yeni kültürel ortamda ne kadar "yeterli" hissettiğini ve bu yeterliliği ne kadar uygulayabildiğini değerlendirir. Yüksek puanlar, adaptasyon zorluklarının yüksek olduğu anlamına gelir.

Geçerlik

Yalçın (2018) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasında, ölçeğin **Arapça** formunun **yapı geçerliliğini** incelemek üzere faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı belirtilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin Türk kültürü ve Suriyeli göçmenler bağlamında orijinal yapıyı koruyup korumadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Kültürel adaptasyon çalışmalarıyla dil ve kavramsal eşdeğerliğin sağlanması esastır; dolayısıyla çeviri ve geri çeviri süreçlerinin titizlikle yürütüldüğü varsayılmaktadır. Detaylı geçerlik katsayıları, faktör yükleri ve istatistiksel sonuçlar yayımlanmamış yüksek lisans tezinde bulunmaktadır.

Güvenirlilik

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla **güvenirlilik** analizleri gerçekleştirilmiştir. Psikometrik standartlara uygun olarak, **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır ve bu değer kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olduğu varsayılmaktadır. Bu katsayı, 21 maddenin Suriyeli göçmenler örneğinde tutarlı bir şekilde Sosyokültürel Uyum yapısının ölçüp ölçmediğini gösterir. Güvenirlilik analizleri aynı zamanda test-tekrar test güvenilirliğini de içerebilir; ancak bu detaylar için orijinal teze bakılması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Orijinal **Sosyokültürel Uyum Ölçeği (SCAS-R)** genellikle birden fazla alt boyuta sahip karmaşık bir yapıya sahiptir. Yalçın (2018) çalışmasında, 21 maddenin faktör yapısının Suriyeli göçmenler örneğinde incelenmesi için Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin kültürel olarak uyarlanmaması için Arapça formunun, orijinal ölçekteki sosyal beceri, dil yeterliliği, kültürel bilgi ve genel adaptasyon zorlukları gibi alt boyutları ne ölçüde koruduğunu bilimsel olarak test etmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin kültürel bağlama uygun bir faktör yapısına sergilediği tezin temel bulgularından birini oluşturmaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçeği

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report) / 21 Madde

Language Available: Arapça (Uyarlama Dili). Orijinal formu İngilizce veya başka bir dilde mevcuttur.

Population Group: Yetişkin Göçmen Popülasyonu

Age Group: Yetişkin (Genellikle 18 yaş ve üstü)

Population Details: Türkiye'nin Gaziantep şehrinde ikamet eden Suriyeli göçmenler örneklemini üzerinde çalışılmıştır.

Test Methodology: 21 maddelik Likert tipi bir ölçektir. Derecelendirme, bireyin belirtilen durumda ne kadar zorluk yaşadığını yansıtır. Derecelendirme formatı muhtemelen 5'li veya 7'li Likert ölçeğidir (Örn: 1=Hiç Zor Değil, 5=Çok Zor).

Anahtar Kelimeler

Gaziantep, Suriye, Arapça Adaptasyon, Psikometrik Özellikler, Sosyal Uyum, Lisansüstü Tez, Kültürel Adaptasyon Zorlukları.

Yazar Detayları

Author ORCID Identifier: Bilgi Mevcut Değil

Affiliation Email addresses: Hasan Kalyoncu Üniversitesi (Uyarlama çalışması yapılırsa kurum)

Correspondence Address: Bilgi Mevcut Değil

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama çalışması 2018 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin orijinal SCAS-R versiyonu ticari olmayan akademik araştırmalarda sıklıkla kullanılmaktadır. Bu Arapça uyarlama, bir yüksek lisans tezi kapsamında üretildiği için akademik amaçlı kullanım genellikle serbesttir, ancak büyük ölçekli veya ticari uygulamalar için sorumlu yazar Önder Yalçın ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi ile iletişime geçilmesi önerilir.

Bu ölçekle ilgili orijinal PDF dosyası aşağıdan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: [sosyokulturel-uyum-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/sosyokulturel-uyum-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Yalçın, Ö. (2018). *Sosyokültürel Uyum Ölçeği (Scas-R)'nin Gaziantep/Türkiye'de yapılan Suriyeli*

göçmenler örneğinde Arapça'ya uyarlama, güvenilirlik ve geçerlik çalışması . Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep.

Sosyokültürel Uyum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sosyokültürel Uyum Ölçeği (SCAS-R) uyarlaması **21 maddeden** oluşmaktadır. Maddelerin içeriği ve derecelendirme formatı detaylı olarak Önder Yalçın'ın (2018) yüksek lisans tezinde yer almaktadır. Ölçek maddeleri, bireylerin yeni kültürdeki günlük yaşam pratiklerinde karşılaştıkları zorlukları (örneğin, yerel ulaşım sistemlerini kullanma, evrak işlerini halletme veya yerel halkla iletişim kurma) yansıtmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM